FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 57 — CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, MARCH 22, 1950 — LETO LII — VOL. LII.

VESTI IZ SLOVENIJE

STALNO barantanje za Trst. — Je veliko znamenj, da bi Velika Britanija silno rada dosegla, da bi se Titoslavija in Italija sporazumele glede Trsta in Svobodnega tržaškega ozemlja. Ko je Bevin obiskal Italijo in Rim, je z njim prišel tudi zastopnik za južno vzhodno Evropo v Foreign Office-u. Ta je takoj po razgovoru z Bevinom in grofom Sforzo odpotoval naprej v Belgrad. Bevinov predlog je bil: Trst Italiji, jugoslovanska cona Svobodnega tržaškega ozemlja Jugoslaviji.

BREZ PLAČE. — Titovi uradniki v Švici pogosto ostanejo brez plače, ker Jugoslavija nima niti toliko deviz, da bi plače mogla nakazati. Uradniki dobe plače popolnoma neredno, kadar se pač devize nabero.

PISMO IZ Dolenjske začetkom marca. — Prisiljeno podržavljanje kmetij in uvajanje kolhozov ima za posledico, da sedaj tudi kmetje nimajo nobenih živil, ki bi jih mogli dajati bednim ljudem, ki teden za tednom prihajajo prosit na kmete naj se jim kaj proda ali da v zamenjavo, da bi poboljšali svojo preberaško hrano na karte in iz državnih menz. Naš sosed, tako pravi pismo pisano začetkom marca letošnjega leta, je dobil 300,000 dinarjev predpisanega davka. Pobrali so mu vso živino in žito tako, da bo moral stradati on in njtgova družina. Vsi kmetje moramo opravljati udarniško delo, posebno udarniške vožnje lesa iz gozdov. Delamo kot črna živina, izgledamo kot cigani. Če pa kdo reče kako besedo kritike, ga odženo v prisilna taborišča, kjer je huje kakor je bilo v nacističnih taboriščih.

PRISILNI DELAVCI. — V tovarni Litostroj v Ljubljani dela nad 800 prisilnih delavcev. Nimajo nobenega stika z zunanjim svetom, hodijo na delo v oddelkih in so organizirani v vojaških edinicah in pod vojaško disciplino.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno, pomalem lahno deževje, toplo danes in ponoči.

Tri na dan

Nekateri pravijo: dajte, da ljudje ne bodo lačni pa se ni treba bati komunizma! Ta je bosa! V Ameriki so voditelji komunistov sami taki, ki so vsega siti, tudi med Slovenci so sami taki. Reveža niti ne pogledajo, ker jim pač ne more nič hasniti.

* * *

Bogve, če so pri zarjevali stari devici v Clevelandu že pognali vodjo komunistov v tem okraju? Tisti, ki jo še primete v roke, boste že opazili, če je kakšna sprememba, ali je prav taka godlja kot prej.

* * *

Se reče, saj če bi Vatro najel kakšnega dobrega, bi ga njegovi backi ne razumeli. Birt Janez in taki bi stali kot tele pred novimi vrati. Takim ne smeš servirati kaj znanstvenega, modernega. Bi ne razumeli.

Kampanja Rdečega križa spet presegla svojo kvoto

Rdeči križ v Clevelandu je zopet dosegel in presegel svojo kvoto — $953,200, ko so prostovoljni delavci v ponedeljek opolnoči podali svoja zadnja poročila, ki izkazujejo $954,301 nabranega denarja.

Ta trdo pridobljena zmaga pomeni, da je Cleveland zopet prvo mesto, kadar gre za Rdeči križ, in je tudi prvo mesto z nad milijonom prebivalstva, ki je doseglo in preseglo svojo kvoto.

"Clevelandsko prebivalstvo ni še nikoli odpovedalo in odreklo svoje pomoči Rdečemu križu," je rekel James T Griffin, predsednik te kampanje. "Ponosen sem na te ljudi, ki imajo tako toplo in čuteče srce!"

—o—

Prihod sovjetske misije v Španijo, da ji proda petrolej in olje

Madrid, Španija. — Dne 17. marca so prispeli v Madrid reprezentanti Sovjetske zveze, ki bodo razpravljali o pogodbi za prodajo življenjsko važnih oljnih in petrolejskih produktov Španiji, kateri teh produktov zelo primanjkuje.

Španski vladni krogi so že dlje časa dajali razumeti, če Zedinjene države in ostale zapadne države ne zavzamejo prijaznejšega stališča napram Francovi Španiji, da bo slednja prisiljena "igrati" s Sovjetsko zvezo ekonomsko, čeprav ne politično igro.

Španske avtoritete niso še nikoli zanikale govoric in poročil, ki so vedela povedati, da imajo razne barantije s Sovjetsko zvezo, dasi niso teh barantij ali pogajanj nikoli uradno priznale. Leta 1947, ko je šla Špancem trda za umetna gnojila, so jih kupili od Sovjetske zveze, ki jim jih je dobavila skozi Srednji Vzhod, Španci pa so jih ji plačali s posredovanjem Buenos Airesa.

Žalostna slava clevelandskih Slovencev
(UVODNIK)

O nedeljski rabuki pred Slovenskim narodnim domom in v domu samem je imel clevelandski Plain Dealer v ponedeljek poldrugo kolono dolgo poročilo, ki je zavzemalo celo kolono prve strani in se nadaljevalo na notranji strani. Ne da se tajiti, da je SND že ponovno in ponovno predstavil clevelandske Slovence ameriški javnosti tako, da smo postali že notorični!

In kako bi ne bili, saj je bilo v Domu in pred Domom že nešteto rabuk in cirkusov, ki jih opazujejo mimo se vozeči avtomobilisti in ljudje na poulični železnici! Kako je to, da v milijonskem mestu Clevelandu, ki ima nešteto avditorijev in dvoran, morajo biti večinoma vsi shodi in banketi komunističnih, prekucuških in ostalih dvomljivih skupin vseh narodnosti in plemen vprav v slovenskem "narodnem hramu?"

Slovenski narodni dom je zgradilo slovensko ljudstvo, čigar ogromna večina je prav gotovo docela drugačnega političnega in verskega prepričanja, kot je prepričanje tistih, ki si zdaj lastijo v SND vso oblast! Ali se vodstvo Doma, ki je z oddajo dvoran odgovorno za našo notoričnost in žalostno slavo, prav nič ne zmeni za želje in zahteve **večine, ki ne mara tega političnega smradu** v dvoranah poslopja, katerega je z velikimi žrtvami zgradilo in ki naj bi bilo res — narodni hram?! — Ali morajo tudi na svobodnih ameriških tleh zavladati razmere, ko peščica samodržcev in uzurpatorjev vsiljuje svojo voljo in ukaze ogromni ljudski večini, kakor je to slučaj v Sovjetiji, kjer partija petih milijonov članov kroji usodo 200 milijonskemu narodu, in v Jugoslaviji, kjer 400,000 partijcev komandira 16 - milijonski narod?!

Trditev Hugh DeLacy-a, direktorja ohijske progresivne stranke, da so bili piketi in razbijalci shoda "fašistično misleči begunci" in "predstavniki veleposestniške litvanske aristokracije," je naravnost absurdna! Kje bi se peščica beguncev v daljni tuji deželi upala razbijati kakršne koli shode, da molčimo, da je bilo med demonstranti nešteto ljudi z veteranskimi čepicami na glavi, — še bolj fakinsko zlobna pa je trditev, da je vsak, ki se ne strinja z batinaško grobostjo tiranov "ljudskih demokracij" in "delavskih diktatur," — fašist!

Bolgarska generala izključena

Sofija. Gen. Ivan Kinov, bivši šef bolgarskega generalnega štaba, in gen. Bojan Bulgaranov, bivši šef armadnega političnega oddelka, sta bila izključena iz centralnega odbora komunistične partije. Odbor je izjavil, da generala nista izpolnovala svojih dolžnosti v ljudski armadi.

—o—

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

"Delavski prijatelji"

V nedeljo se je imel vršiti ali se je morda vršil v SND še drug shod in banket, namreč shod za "trajni mir," ki je bil pod pokroviteljstvom Clevelandskega odbora Socialistične delavske stranke. Ne prezrite: SOCIALISTIČNE in DELAVSKE! Letaki, ki so jih razpečavali za ta shod, pa so bili brez unijskega tiskarskega znaka in so bili tiskani v — skebski tiskarni! . . . Komentar si ustvarite sami; misli vas nič ne stanejo!

—o—

"Mirovni kongres" na Dunaju

Dunaj. — Avstrijski "Mirovni svet" je sklical prvi Avstrijski mirovni kongres," ki se bo vršil 10. in 11. junija na Dunaju. Kongres bo potekal po znanih smernicah komunističnih "mirovnih kongresov."

—o—

Povratek ruskih kitolovcev

Moskva. — Sovjetsko časopisje poroča, da so se vrnili iz Antarktika sovjetski kitolovci, ki da so imeli jako uspešno sezono.

VALENTIN GUBIČEV JE UKLENJEN STOPIL NA PARNIK. - TELEVIZIJA - RUSKI IZUM

New York. — Dne 20. marca se je Valentin Gubičev odpeljal s svojo ženo v Sovjetsko zvezo. Pred odhodom je izjavil, da želi dobro srečo Juditi Coplonovi, s katero je mešetaril za ameriške vladne tajnosti.

Gubičev je odpotoval s poljskim parnikom Batory-jem, na katerega ga je privedla skupina federalnih in mestnih varnostnih organov. Ko je stopil Gubičev na krov parnika, je bil priklenjen k zapestju nekega ameriškega varnostnega agenta. Njegova obsodba na petnajst let zapora je bila suspendirana pod pogojem, da odpotuje nemudoma v Rusijo in da se nikoli več ne vrne.

Gubičev in njegova žena potujeta v kabini prvega razreda. Čim so mu v kabini odvzeli vezi, je pričel Gubičev objemati in poljubljati svojo ženo.

Med drugimi stvarmi, ki jih je vzel Gubičev s seboj v Sovjetsko zvezo, je bil tudi ameriški televizijski aparat. Ko je neki uradnik izrazil svoje presenečenje, da imajo tudi v Rusiji televizijo, mu je Gubičev preprosto odgovoril: "I, saj televizijo so iznašli Rusi. . . "

Zapadna Evropa dobi za bilijon dolarjev odvišnih poljskih pridelkov in strojev

Vrednosti teh pridelkov odgovarjajoča vsota pa bo odbita od gotovine Marshallovega načrta.

Washington. — Kljub neštetim protestom je kongresni odbor za zunanje zadeve dne 20. marca določil, da bo poslal za bilijon dolarjev odvišnih poljskih pridelkov Zapadni Evropi in da bo odvzel toliko gotovine Marshallovemu načrtu.

Odbor je za zaprtimi vrati sklenil, da bo dal te odvišne pridelke namesto ene tretjine denarja, katerega je zahtevala administracija.

Če se bosta poslanska zbornica in senat strinjala s tem odlokom, bo to pomenilo, da bo dobila ECA (Economic Co-operation Administration) prihodnje leto $1,950,000,000 nove gotovine in za en bilijon odvišnih pridelkov ter drugega blaga, s katerim razpolaga Commodity Credit korporacija.

Washington.—Glasovi in zahteve, da mora državni tajnk Acheson odstopiti, so čedalje bolj glasne, najglasneje v vrstah republikanske stranke. Na te zahteve je predsednik Truman, ki je zdaj v Floridi, odgovoril, da Acheson izvrstno vodi državni department, zato bo tudi ostal, kjer je.

Nek visok uradnik v Beli hiši je izjavil, da se predsednik Truman resno bavi z mislijo, da bi dovolil onim, ki preiskujejo vohunske zadeve, omejen dostop do zapiskov o lojalnosti vladnih uradnikov, da se s tem operc člane drž. departmenta.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 9717

Zapuščena dvojčka prosita pomoči. V Pančevem pri Beogradu je Slovenka bila poročena s Srbom. Imela sta dvojčka: dečka in deklico. Ko so prišli Nemci, so očeta odpeljali. Mati je pred dvemi leti umrla. Otroka sta stara 12 let in veliki siroti. Dobri ljudje jima sicer pomagajo toda se obračajo tudi na dobra srca — slovenska in srbska v Ameriki za pomoč. Darove zanje sprejemamo tudi mi pod naslovom "osirotela dvojčka."

Davek novih Amerikancev za Ligo sprejema tudi naša pisarna. — V pisarni lahko plačate voznino od New Yorka do Clevelanda. Ne odlašajte s plačilom predolgo. Plačujete lahko v obrokih. Ta denar gre v pomoč naslednjim beguncem.

Stari in novi naseljenci naj sežejo po letošnji najlepši slovenski knjigi, to je Koledar za leto 1950 — 260 strani z bogato vsebino. Dobi se pri A. Domovini ali v naši pisarni. Cena $2.75 (po pošti $3.)

Tudi na tem mestu opozarjamo vse na Pasijon, ki se bo igral na cvetno nedeljo. Običajni mesečni sestanek odpade, da si morejo novi naseljenci odbrati cvetno nedeljo za prost dan in se torej takrat vidimo v dvorani Narodnega doma na St. Clairu.

—o—

Sovjetske čete v Kitajski

Hongkong, Kitajska. — Avtentična poročila naznanjajo, da je prispelo semkaj večje število ameriškega vojaštva, ki bo aktivno poseglo v kitajsko državljansko vojno.

NOVI GROBOVI

Angela Mavko

V torek je umrla v Madison, Ohio, splošno poznana in pri vseh priljubljena slovenska pionirka Angela Mavko. Družina ima dom na 47 South Lake St., Madison, Ohio. Pokojna je bivala na farmah polnih 29 let. Zapušča žalujočega soproga Jerneja žalujočega soproga Alice poroč. Frank Yager, sinaho Helen ter vnuka Mildred Yager.

Doma je bila od Loža in je bila članica društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ.

Pogreb bo iz Behmovega pogrebnega zavoda, Madison, O. na pokopališče Evergreen v Painesville, O. iz cerkve Brezmadež. Spočetja v Madison, O. ob 10:30 v petek.

Thaddeus T. Martin

Včeraj zjutraj malo polnoči je umrl rojak Thaddeus T. Martin, stanujoč na 510 E. 154 St. Bil je star 74 let. Tukaj zapušča hčer Mrs. Dorothy Podmore, sina Williama in vnuke. Pogreb bo v petek zjutraj ob 9 uri iz Mary A Svetek pogrebnega zavoda, 478 E. 152 St., ob 9:30 bo truplo v cerkvi St. Jerome in od tam na Kalvarijo.

—o—

Poizvedovalni količek

Iščem svojega bratranci Miho Pajka, (Mike Pike) ki živi v Chicagu ali kje v okolici. Rojen je bil v Stični na Dolenjskem, a že od mladih let v Ameriki. Zelo vesel bom, če se mi oglasi. Prav tako bom tudi hvaležen vsakemu, ki bi mi mogel poskrbeti njegov naslov. Fr. Bazilij Valentin OFM, St. Mary's Seminary, Lemont, Ill.

DEKLICA, KI JE UBILA SESTRO, PRAVI, DA JE SREČNA KO PTICA POD NEBOM

Fresno, Cal. — Dne 20. marca so tukaj zaprli 14-letno Alice Richard, ki je umorila svojo sestro Sally, katera je bila njena dvojčka. Bila je popolnoma brezskrbna in izjavila je, da se počuti "srečno kot škrjanček pod nebom."

Distriktnemu pravdniku je povedala, da je tisto noč potem, ko je ustrelila svojo sestro, "po dolgem času prvikrat dobro spala." Policijski uradniki pravijo, da deklica ne kaže niti najmanjšega obžalovanja nad umorom svoje sestre, katero da je že dolgo sovražila. Dejala je, da jo je sovražila zato, ker je bila sestra "bedasta in glasna in da se je vedno obnašala, kot da ima kolesce preveč v glavi." Ustrelila jo je ponoči na domu, ko je sestra spala.

Odvetniki - zagovorniki pravijo, da bodo zahtevali, da deklico preiščejo psihiatri. Sodnik Arthur Shepard je izjavil, da bo takoj odredil zdravniško preiskavo, ki naj dožene, če je deklica duševno uravnovešena. Alice in njena sestra sta bili dve izmed osmih otrok v družini. —

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

V bolnišnici—

V torek je bil prepeljan z Mary A. Svetek ambulanco v Huron Rd. bolnišnico Frank Kasunič, 15301 Hale Ave.

Čas pogreba—

Pogreb pokojnega Geo. Sopčiča, čigar truplo leži v Golubom pogrebnem zavodu, bo v petek ob 9:30 zjutraj v crekev sv. Pavla na E. 40. cesti, in od tam na pokopališče.

Vstopnice za Pasijon—

Vstopnice za Pasijon gredo izredno dobro izpod rok. Kdor jih želi, naj se pravočasno požuri, ker jih je le gotovo število. Dobe se v Oražmovi slaščičarni v SND, dalje v Slovenski pisarni na Glass Ave. v Grdinovi trgovini na 6113 St. Clair Ave. ter pri tajniku Pasijona, Paul Intiharju, 1058 E. 74. St.

Krasna električna peč—

Nekatere gospodinje pravijo, da je to, o čemer vsaka gospodinja vedno sanja, dokler se ji sanje ne uredničijo, — električna kuhinjska peč. Philco izdelka jih lahko ogledate pri Brodnick Bros. 16013 Waterloo Rd. Imajo jih 9 različnih modelov.

Davki tudi od jaht—

Odvetnik Wm. Vidmar, ki lastuje lepo jahto, je v imenu drugih športnikov vložil na sodniji pritožbo, da okraj ne bi smel imeti pravice pobirati davkov od jaht in čolnov, ki jih rabijo lastniki samo za svojo zabavo. Toda sodnija je odločila, da je treba tudi od teh plačati davek.

—o—

NEHVALEŽNOST JE PLAČILO SVETA

Saigon, Indokina. — Maršal Tito je pred tedni priznal komunistično vlado Indokine, ki ji načeluje Ho Či Mingh... Ho Či Minghov radio pa v zahvalo grmi svojo propagando proti Titu in se ne zmeni za njegovo priznanje. Radio zmerja Tita in mu očita, da je "vohun ameriških imperialistov."

Opazovalci ugibajo, kaj je pičilo Ho Či Mingh, ki je v Moskvi treniran komunist. Ali so se mu takrat žice zmešale, ko je prosil Tita za priznanje svoje vlade, ali je zdaj Moskva stopila na plan? Jugoslavija je 20. februarja naznanila, da je priznala Ho-vovo vlado, kar je ustvarilo domnevo, da so komunisti Indokine Titovi simpatizerji. Zdaj pa isti komunisti proglašajo Tita za špijona ameriških imperialistov! . . . .

—o—

Iz raznih naselbin

ELY, Minn. — Pokojna Michael Papesh je imela tu v Ely sorodnike. Njeno dekliško ime je bilo Sever. Tukaj živita dva njena brata, Frank in Joseph Sever ter več nečakov in nečakinj.

Naš sodnik Mr. John Kapš se nahaja že par tednov v Shipman bolnišnici v Ely. Boleha na kostni bolezni. John Teran se nahaja istotam že poldrugo leto radi mrtvouda.

WILLARD, Wis. — Dne 14. feb. je v Neillsvillu umrl Louis Godina, star 72 let, doma iz Vipave. Prišel je v Indianapolis, Ind., pozneje pa se je preselil na Willard, kjer je bil pokopan na slovenskem pokopališču. Bil je samski in kolikor je znano, ne zapušča sorodnikov.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države $8.50 na leto; za pol leta $5.00; za četrt leta $3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav $10.00 na leto. Za pol leta $6.00, za 3 mesece $3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States $8.50 per year; $5.00 for 6 months; $3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States $10 per year. $6 for 6 months, $3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908. at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act ofMarch 3rd 1879.

83 No. 57 Wed., March 22, 1950

MARCH 1950

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Neprekosljivost v varanju človeštva

Genialnost Karla Marksa, očeta modernega ekonomskega vzburkanja in nemira, je v njegovi sposobnosti slikanja in predstavljanja kolektivizma kot liberalizem in individualizma kot reakcijo. Saj vidimo: Čim bolj so onkraj "zastora" stvari in odredbe nazadnjaške in suženjske, tembolj so "liberalne" in "demokratične," dočim so v resnično svobodnem svetu največje ekonomske, politične in osebne svoboščine državljanov razvpite za reakcijo in "dekadentno" navlako, ki se je že davno preživela.

Marks ni sicer svojih trditev nikoli DOKAZAL, jih je pa venomer in naprej in naprej ponavljal, češ: nekaj se bo le prijelo, kar delajo za njim tudi njegovi rdeči apostoli.

On je istovetil zle instinkte s podvigom splošne blaginje. On je istovetil prakticiranje kreposti in čednosti z uničenjem človeških pravic. On je slikal češčenje Stvarnika kot zablodo in orodje tiranije. On je proslavljal ateizem, anarhijo in nezvestobo.

Napram tem trditvam dostojno človeštvo odgovarja, da se bori za ekonomsko moralnost, ki je neobhodno potrebna za splošno blaginjo. Toda v tem prizadevanju moramo tekmovati z ekonomsko nemoralnostjo (po domače povedano: s tatvino in zaseganjem ter podržavljanjem privatne lastnine), ki nudi bližnico bega iz ekonomske realnosti.

Novi odrešeniki in mesije obetajo zmerom nekaj novega, človeštvo in svet odrešujočega, vendar je človeštvo v deželah, kjer imajo ti novodobni odrešeniki vso oblast in torej vso priliko, da izvedejo v praksi napovedane dobrote, iz dneva v dan bolj gladno in mizerno, pa tudi bolj brezpravno. V gotovem oziru so kakor metresa ali priležnica, ki obeta radost, neodgovornost in pobeg iz skrbi vsakdanjega življenja, ki so neizbežne v borbi za obstanek, in česar vsega ne more nuditi svojemu drugu poštena zakonska žena. Ona mu ne more namreč obljubiti ničesar, česar bi on že ne poznal, zato se mora njen apel omejiti samo na samospoštovanje, človeško dostojnost in socialno odgovornost. Novodobni rdeči mesije pa imajo zapeljivih obljub na pretek: oni, ki nimajo nič, dobe sosedove hiše; mladina, ki je bila pod skrbnim nadzorstvom staršev in vzgojiteljev, se sprosti na udarniškem delu v gozdovih, kjer se lahko pari po mili volji, zakaj čistost je zastarel in bedast nazor kapitalističnih buržujev in reakcionarjev, kar vse je dognal in uveljavil že Hitler s svojim geslom: Die Kraft durch Freude. . .

Kako poraziti komunizem

James Burnham, ki je promoviral na Princeton in Oxford univerzah in ki je zdaj profesor filozofije na newyorški univerzi, je napisal članek: "Prihajajoči poraz komunizma." Burnhamovi nazori so bili levičarski in za časa velike ameriške depresije se je trudil organizirati revolucionarno komunistično stranko, ki bi bila neodvisna od stalinizma.

Komunizem, pravi profesor Burnham, je sekularna vera. Kot podtalna armada se komunisti zdaj borijo z veliko srditostjo, pa tudi z veliko prekanjenostjo; kot zavojevalni imperij pa komunisti zdaj kontrolirajo ozemlje z večjim številom prebivalstva, kot ga je še kdaj v zgodovini kontroliral kak zavojevalec. Toda v komunistični poziciji je korenika šibkosti celo takrat, ko se zdi najmočnejša. Ta šibkost izhaja iz lažnivosti dialektičnega materializma samega. Komunizem ne proglaša — kot druge religije — božjega kraljestva za svoj cilj, temveč polaga ta cilj v roke človeka.

Zato mora Politbiro skrivati svet pred svojimi podaniki in podanike pred svetom. Zato morajo komunisti izpreminjati zgodovino, falsificirati ali potvarjati statistike, zatirati resnične novice in iznajti vedno nove, zato morajo perverzirati znanstvene ugotovitve in izganjati v pregnanstvo ali pa pomoriti vso kritično opozicijo.

(Kadar zgodovina ne soglaša s komunistično partijsko linijo, tedaj komunisti enostavno izpremenijo zgodovino. Naj podamo en tak primer:

Po poročilu nekega moskovskega časnika, se je izvršilo atomsko bombardiranje mest Hirošime in Nagasakija, "ko je ofenziva sovjetske armade že odločila konec vojne." — Atomska bomba je bila vržena na Hirošimo dne 6. avgusta 1945 — dva dni poprej, preden je Rusija napovedala Japonski vojno. Na mesto Nagasaki je padla atomska bomba dne 9. avgusta, to je en dan nato, ko je Rusija vstopila v vojno proti Japonski. Naslednjega dne pa je Japonska zaprosila za mir. — Ako je bil na vidiku konec vojne, ko je padla prva atomska bomba, tedaj je moral biti ta konec na vidiku tudi Rusiji, da se je končno odločila vstopiti vanjo).

Komunizem in njegovih tisočero ukan bo mogoče poraziti samo, ko se bo svobodno človeštvo v polni meri zavedlo nevarnosti in ukan, s katerimi ga mamijo ti volkovi v ovčjih kožuhih!

Vsi za enega, eden za vse

P. Bernard Ambrožič

Danes pa najprej velika zahvala ženskemu odseku LIGE v Clevelandu za ogromni trud, ki so ga imele s prireditvijo v Narodnem domu v nedeljo 5. marca. V isti sapi ena velika zahvala vsem, ki ste jim pomagali in pripomogli do tako lepega uspeha. Zelo se je moral oddahniti naš blagajnik, ko je bral številko 2255.18. Enako se je oddahnil LIGIN tajnik, posebno se bodo pa oddahnili oni, ki jim je ta pomoč namenjena, kadar jim bodo prišle pred oči te "umare." Prav iskrena hvala še enkrat in tisočkrat Bog plačaj!

* * *

Zdaj pa takoj eno prav pusto reč. Ne kaže drugega kot da jo javno omenim. Zadeva naj bo skupna naša skrb, kakor naj bi bile vse, ki se tičejo LIGE in vsega njenega delovanja.

Ker je bilo že lansko leto videti, da med Slovenci samimi ne bo dovolj sponzorjev za vse prosilce, je bilo treba iskati teh med neslovenskimi Amerikanci. Uspelo je, da smo našli čedno število sponzorjev v državi North Carolina in še drugod. Sicer je obstajala bojazen, da ta država ne bo ugodna za naše. Toda zdaj, ko je tam doli že nekaj slovenskih družin, lahko rečemo, da ni tako slabo kot so nekateri imeli bojazen. Seveda so doli posebne razmere in vsi niso takoj od začetka dobili mest, ki bi jih takoj popolnoma zadovoljila. Toda za zboljšanje so vsi pogoji dani.

* * *

Ko je North Carolina obljubila najti sponzorje za naše, je tudi izrecno izjavila, da jih pričakuje vsaj v dec. 1949. Bilo je upanje, da bodo do takrat tu, zakaj pogajanja z North Carolino smo začeli že spomladi lansko leto, vloge so bile povečini odposlane že v juniju. Zgodilo se je pa, da se je prihod naših družin zelo zavlekel. Kar preko novega leta 1950. Nortn Carolina jih kljub temu ni zavrnila, dobili so pa slabša mesta kot bi jih bili, če bi se njihov prihod ne bil tako zavlekel. Čigava krivda? Nič se ne da reči. Nihče noče biti kriv, ves postopek z begunci in njihovim prihodom sem je pač nepreračunljiv — saj je celo DP postava sama skoraj nepreračunljiva. Precej teh družin, ki bi imele biti tu vsaj v minulem decembru, še danes ni sem. Pa je drugače vse v redu ž njimi, le transporti so nekam zastali.

* * *

In zdaj se je oglasila država Norht Carolina in nam nerada povedala: Obžalujem, ampak zdaj je res prepozno. Obdelovanje naše zemlje mora iti naprej, nismo mogli čakati vaših, sprejeli smo druge. Ko vaši pridejo, jih morate kam drugam poslati vsaj do jeseni. Pred novim letom naši farmarji najamejo svoje najemnike in se ž njimi pogodijo za leto dni. Imamo sicer še kakšno mesto prazno, pa seveda le najslabša, ki se nihče ni zanje zanimal. Bojimo se, da bi bili vaši zelo razočarani, če jih sprejmemo in jim odločimo te "ostanke" . . .

In sedaj — kaj? Tiste naše družine, ki so bile namenjene v North Carolino, bodo vseeno prišle sem. Sponzorjev pa sedaj naenkrat nimajo. Ne morem še natanko reči, koliko bo takih. Poskusili bomo angažirati pomoč NCWC, da jim najdemo mesta, pa tudi sami bomo morali iskati, kar se bo le dalo. Morda bo treba objaviti imena tistih družin, da boste pomagali iskati zanje. Za enkrat naj bo dovolj, da na to opozorim.

* * *

Vrnimo se k prireditvi v Cletvelandu.

Lep dohodek — kam bomo s tem denarjem? In kam bomo z drugim denarjem, ki prihaja iz raznih strani v LIGINO blagajno — čeprav seveda v neprimerno manjših zneskih kot v gornjem primeru. . .

Pogosto sem že poudarjal, da je napačno misliti kot mnogi mislijo, češ: taborišča se praznijo, begunci so že v mnogih tisočih čez morje, potrebe za podpiranje beguncev v Evropi so vsak dan manjše, kmalu bodo izbrisane iz naših računov in proračunov. . .

Dostikrat sem že zapisal, da se še dolgo ne smemo odkleniti te misli. Kako prav sem imel, naj pojasni posebno uradno poročilo, ki sem ga te dni dobil iz Italije. V njem je razloženo današnje stanje slovenskih beguncev v Italiji. Poglejmo nekoliko vsebino tega poročila!

* * *

Bolniki:

a) tbc bolniki; teh je okoli 30 in kakih 10 drugih že na potu okrevanja, toda še ne iz nevarnosti;

b) drugih bolnikov, ki so že dalje časa v bolnišnicah, je vsaj 10.

Invalidi:

Teh je vsaj 10 brez službe in pomoči, več je pa zaposlenih v kampovskih službah in nekaj prejemajo.

Starci:

Teh je brez službe in brez svojcev kakih 10, potrebni podpore.

Zaporniki:

Zmerom jih je po kakih 5, godi se jim seveda zelo slabo. Potrebni pomoči.

Internirani v laških kampih:

Teh je okoli 40 do 50, med njimi je vsaj polovica novih beguncev, ki jih IRO ne sprejema več. Nekaj je starih, ki pa iz raznih razlogov niso "eligible" za preselitev čez morje. Potrebujejo pomoči.

Bolehni:

Nekateri so revmatični, drugi imajo bolne želodce, tretji kaj drugega. Premalo so bolni, da bi jih sprejele bolnišnice, preveč, da bi jih sprejele preselitvene oblasti. Vise in čakajo — rešitve ali vsaj pomoči. Takih imamo zmerom od 100 — 200.

Družine invalidov, bolnikov...

Včasih je le po en družinski član zaposlen in torej nekaj zasluži, včasih še tega ni. . . pomoči redko kaj, pa bi je bilo treba veliko.

* * *

Po raznih taboriščih v Italiji je še zmerom kakih 1,100 slovenskih beguncev, od teh kakih 350 nesposososnih za emigracijo. Potrebovali bi veliko pomoči. . .

Na Goriškem in v Furlaniji je okoli 2,000 slovenskih beguncev, ki niso sprejeti v IRO in ne dobivajo nobene podpore. Poleg teh je okoli 1,200 beguncev, ki so sicer sprejeti v IRO, pa ne žive v kampih. Od teh je kaka tretjina po izjavah IRO nesposobnih za emigracijo. Kaj bo ž njimi?

Končno: Drugod širom Italije je raztresenih še nekaj stotin slovenskih beguncev, ki si ne znajo pomagati, pa jim radi pomanjkanja sredstev tudi karitativna pisarna v Rimu ne more pomagati. . .

* * *

Tako torej poroča izvedenec iz Italije. Ogromno delo za LIGO — če bi imela magari mliijone! Pa to je samo Italija! Če bi hotel kdo objaviti podobna poročila iz Avstrije in Nemčije, bi se vse te številke še silno pomnožile. Saj se človeku začne kar v glavi vrteti...

Po vsem tem ni vprašanja, kaj bo LIGA počela z denarjem. Gre samo za vprašanje, kje bo kak stotak najbolj prav prišel, da zamaši najbolj kričečo luknjo. . .

* * *

LIGA kliče in spet kliče: — PRISPEVAJTE! Prispevajte, čim največ morete. Prispevajte po organiziranih skupinah, prispevajte posamezno! Ne naveličajte se! Če smo narod, bomo za svoje po najboljših močeh poskrbeli. Magari bi druge agencije še tako rade podpirale naše — pa se ne bojmo, da do tega pride!—vseeno moramo tudi sami od svoje strani storiti, kar največ moremo.

Volitve, volitve, volitve!

Iz Mo. — Tam za železno zaveso morajo letos imeti predpust nekaj tednov za nami. Mi smo že sredi posta, za železno zaveso pa so očividno še v predpustu. Sicer so že tako napredni, da ne dajo dosti ne na predpust ne na post (tega tako ali tako po večini držijo), a vsaj na nekaj še dajo: na predpustne maškerade. Sicer uradna propaganda trobi v svet, da so to "svobodne, demokratične, ljudske, popularne, spontane itd. volitve". A meni, ki sem bolj stare sorte, in še marsikomu se le zdi, da te volitve niso drugega kot velika predpustna maškerada, naročena, plačana in vodena od države, oziroma od tistih, ki jo vladajo.

Ni dolgo tega, ko se je te vrste komedija odigrala v Sovjetski Rusiji. Sicer so tam tega že tako vajeni, da glavo stavim, da nihče ni bil presenečen, da je ta maškerada tako sijajno izpadla. Tudi svet je že naprej vedel, da drugače biti ne more. Zato se mi ni zdelo prav nič čudno, ko sem čul po radiu, da je Stalin s svojem okrožju dobil 100% večino že dopoldne. To ti je moral biti naval na voliščih! Sicer je ta stvar morala iti dokaj hitro, ker nihče ni imel kaj prida tuhtati, komu naj bi oddal svoj glas, ko je bila samo ena lista, in so bile menda glasovnice tudi že tiskane, če prav vem.

Če sem prav slišal, so te dni imeli podobno maškerado tudi v Jugoslaviji. Po ruskem vzorcu, kakopak, četudi so si zadnje čase tovariši nekaj v laseh. Sicer me je malo sram, da še ne vem, kakšen je bil uraden izid teh volitev, a navsezadnje to ni tako važno. Nekaj odstotkov več ali manj, ne igra nobene vloge. Eno je gotovo! Tito in njegovi trabanti so zopet dobili ogromno večino, in volitve so bile popolnoma svobodne. Kajpada te svobode ne smemo vzeti tako, kot jo reakcionarni kapitalisti in buržuji razumejo. A bila je popolna svoboda. Nikogar niso vlekli na volišče in mu potisnili glasovnico v roke in ga prisilili, da jo je spustil v skrinjico. Če je bila samo ena stranka na volišču, je pa v tem novem redu popolnoma samo po sebi umevno, da bi bilo smešno misliti drugače. In če bi kdo, ki ni hotel iti volit, trpel kake posledice zaradi tega, je tudi popolnoma prav. Kajti s tem je zagrešil zločin proti ljudstvu in državi in zato zasluži kazen. Vse to se mi zdi popolnoma razumljivo.

A pri vsej tej maškeradi je le nekaj, česar doslej še nisem mogel razložiti. Prvo je vprašanje: Zakaj sploh volitve za železnim zastorom? Ko je že mesece in mesece vnaprej gotovo, kdo bo zmagal in s kakšno večino bo zmagal — zakaj sploh vsa ta kampanja in vsi ti stroški? Zaradi ljudstva? Hm, dvomim, da bi bilo vredno. Ljudje, četudi neizobraženi, navsezadnje le niso tako neumni, da bi se dali vleči za nos. Prepričan sem, da celo Rusi imajo nekaj pojma, kaj bi bile svobodne volitve, če bi jih mogli imeti, kljub temu, da se take volitve niso vršile že trideset let. In celo beseda "volitve" sama je nevarna. Kajti v svojem najbolj neposrednem smislu pomeni več ali manj svobodno odločitev volje. Nihče ne bo rekel, da živali morejo voliti ali izvoliti, ker vsakdo ve, da živali nimajo svobodne volje, kot jo ima človek. Še bolj sem pa gotov, da ljudje v Jugoslaviji dobro vedo, da so njihove volitve predpustna maškerada. Vsaj velika večina ve, kakšne volitve so svobodne volitve in kaj so volitve pod rdečo diktaturo. Naj jim uradna propaganda še toliko peska nameče v oči, koncem koncev bo ljudska pamet le zmagala. Zakaj torej režim raje ne bi naravnost povedal: Mi smo sedaj na vrhu, in vi nimate nobene besede pri upravi naše diktatorske države!

Morda hočejo rdeči režimi slepiti svet? Tudi o tem ni več govora. Zapadni svet dobro ve, kaj volitve za železnim zastorom pomenijo, namreč nič. — Dokaz temu je, da se je zapadni svet že tedne vnaprej norčeval iz teh volitev tako po tisku kot po radiu. In časopis, ki ga navadno berem, je prinesel vest o ruskih volitvah med brezpomembnimi novicami, na drugi ali na tretji strani, tako da sem jo spočetka sploh prezrl, dokler me ni nekdo opozoril na izid teh volitev.

Zato pravim, da si res ne morem razložiti, zakaj sploh volitve v deželah, kjer vlada komunistična diktatura. Ali so morda rdeči "fuehrerji" res tako kratkovidni in zaslepljeni, da mislijo, da jim bo kdo verjel? Če so, je to slabo znamenje. Kajti če so slepi v tem pogledu, bodo najbrž še v marsičem drugem. In kaj sledi, če slepec slepca vodi. . . ?

Drugo, česar v teh volitvah za železno zaveso ne razumem, je: Zakaj je uradna udeležba samo sto-odstotna, ali tam blizu? Ker je ljudstvo tako "navdušeno" za te volitve, zakaj rdeči diktatorji ne napravijo zakona, da gre lahko vsakdo volit po dvakrat ali trikrat, če mu srce tako narekuje? Tako bodo izidi volitev še mnogo bolj veličastni, in svoboda ljudstva bo našla še bolj uspešno pot, da se izrazi. Lahko si mislite, kako lepo bi se slišalo, da je Stalin ali Tito dobil tristo-odstotno večino!! Mislim, da bi rdeči diktatorji že zdavnaj morali pomesti s kapitalistično in buržujsko navado, da vsakdo odda svoj glas samo enkrat.

Take čudne misli mi hodijo po glavi, ko mimogrede slišim o volitvah v Sovjetiji in njej podobni "Narodni Federativni Republiki Jugoslaviji" (tako se menda sedaj imenuje). Ne vem, kdo bi lahko dal kako pojasnilo na ta vprašanja. Morda Vi, gospod urednik? Ste moder mož, to vem. Vaša kolona "Če verjamete. . . " to dokazuje. A dvomim, če ste prebrisan dovolj, da bi mi rešili to uganko. Sicer bi pa morda lahko vprašali za svet naše rdeče ali rdečkaste tovariše tam okoli "zarjavele device." Saj menda dajo svoj blagoslov Titu, naj stori kar hoče. Torej že morajo vedeti zakaj ima Tito vedno prav (in njihova nova domovina Amerika vedno narobe).

A dvomim, če Vam bodo hoteli pojasniti to skrivnost, ker ste si od časa do časa z "zarjavelo devico" v laseh, bodisi zaradi Judov, bodisi zaradi Vatikana ali kaj podobnega. To pa seveda ni prav. Sicer pa tako nimate dosti smisla za rdečo demokracijo. To je pa še slabše. Zato odgovora tudi od tam ne boste dobili. No, pa prepustiva zgodovini, da bo izrekla svojo sodbo nad rdečimi diktatorji in njihovimi volitvami.

Dronič.

Od pacifiške obale

Port Angeles, Wash. — Pošiljava naročnino za "Ameriško Domovino," kajti brez tega lista bi ne mogla biti. Vsak dan ga težko čakava.

Marsikaj bi se vam lahko napisalo s te skrajne točke države Washington. Živiva skoraj na Pacifiku v pristanišču Port Angeles. Vsak dan slišiva ladijske sirene in nad nami pa krožijo morski galebi. Proti jugozapadu se dvigajo nad nami lepe gore "Plava gora in Angelska gora," ki jih še danes pokriva sneg. Te nam vznujajo tožne spomine na lepi naš "Planinski raj."

K sklepu želiva vsem Slovencem in Slovenkam v Zed. državah, Kanadi, Argentini in sploh po širnem svetu srečno in veselo — veliko noč!

Franc in Mariane Mlinar,
R. 2, Port Angeles,
Washington.

Skromnost

— Rad bi imel 1000 dolarjev. dolga.

— Kaj noriš, to je blaznost.

— Nikakor ne, temveč skromnost. Dolžan sem nam-2000 dolarjev.

— Vrbovo drevo raste skoro v vsaki zemlji, samo da ima dovolj mokrote.

ČE VERJAMETE AL' PA NE!

Cirkus v nekem južnem delu Titovine je vzbujal splošno zanimanje. Prebivalstvo je občudovalo krasnega medveda in njegova čudovita izvajanja. Celo Tito in Kardelj, njegov zvesti oproda, sta se udeležila otvoritvene predstave, ki je potekala med gromovitim ploskanjem. Zaključil jo je ravnatelj cirkusa z izbranim reklamnim govorom. "Tovariši!" je slovesno naglasil. "Kdor pripravi mojega medveda, da sede na zadnjico, dobi za nagrado vso vstopnino nocojšnjega večera." — Gledalci so poskušali svojo srečo, a kosmatinec je stal kakor skala ter se ni zmenil za nobeno besedo. Naposled se je dvignil tudi Kardelj in pošepnil medvedu nekaj na ušesa. Pa glejte, žival se je sesedla s sunkom, kakor zadeta od kapi. — Ravnatelju se je zasmilila blagajna, ni pa hotel tega javno pokazati. Nežno je pogladil kosmatinca in rekel: "Polovico cirkusa dam temu, kdor ga spravi na kolena." — Zagorele so želje po nagradi, toda zaman je bilo vsako prizadevanje. Kardelj pa je samo nekaj zamrmral in medved je poslušno poklekrnil na obe koleni. — Ravnatelj se ni dal ugnati. Obljubil je drugo polovico svojega podjetja onemu, kdor bo povedal kosmatincu na uho nekaj takega, da bo glasno zajokal. Občinstvo je napenjalo možgane, a žival se ni dala omehčati. Na Kardeljevo šepetanje pa je medved obupno zatulil in debele solze so mu zdrknile po trdi dlaki.

Tita so zanimale podrobnosti in Kardelj mu je moral pripovedovati. "Najprej sem mu navedel višino tvoje mesečne plače," je razlagal, "in mrcina se je kar sesedel od začudenja. Nato sem mu povedal, koliko jaz dobivam in hrepenenje po mastnih prejemkih ga je vrglo na kolena. Ko sem mu pa omenil, kako je plačano ljudstvo za težko udarno delo, tedaj se mu je uboga raja tako zasmilila, da je glasno zajokal."

KARL MAUSER:

KAPLAN KLEMEN

ROMAN

V tišini se zbero, nato pa zapojo po vasi, da še Klemena prime. Umira pesem in se dviga, Klemen tiho pripeva.

Vsi so prihajali, njega ni b'lo, ni b'lo . . .

Klemen mora pripevati. Zagrabila ga je pesem kmečkih fantov, s pesmijo so pridrli spomini in zažuboreli v tišino kakor lep studenec.

V takih hipih mora Klemen misliti na Jelko. Proti svoji volji, s čudno sladkim odporom, ki boli.

Dolgo pojo fantje, zakaj dolga je vas in veliko je dekliških oken. Sredi pesmi včasih vstane in odide v svojo sobo na podstrešju. Preveč bole spomini, preveč žgo pesmi. Vse neizgovorjene besede, ki so ostale v srcu, vstanejo iz mraka, vse želje in vsa hrepenenja, ki jih je pokopal in zagrebel z vstopom v semenišče.

Ne leže koj spat. Ve, da ne bi mogel zaspati. Bere, toda kar predeva knjige. Cankar. Pretežek in prebridek je za te trenutke. Meško je premehak, preveč ženski.

Klemen seže po Kempčanu. Vselej ga je rad bral, toda nikoli poglavj za poglavjem. Vzel je knjigo in bral, kjer se mu je pač odprla.

Odprl jo je. Tretja knjiga, dvajseto poglavje.

Izpovem proti sebi svojo krivico (Ps 31, 5) in tebi, o Gospod, izpovem svojo slabost.

Dostikrat me že najhna reč potere in užali.

Sklepam sicer, da bom pogumen, pa če pride le naznatna skušnjava, sem precej v veliki stiski.

Včasih je celo malovredna stvar, iz katere nastane velika skušnjava.

In ko mislim, da sem že varen, ker ne čutim skušnjav, me včasih prva lahna sapica podere.

Klemenu je težko. Z očmi beži po vrsticah, da bi našel tolažilno besedo.

Ozri se, vsemogočni Izraelov Bog, gorečnik vernih duš, na trud in trpljenje svojega služabnika in pomagaj mu, kamor koli se obrne!

Okrepi me z nebeško močjo, da ne bo gospodoval v meni stari človek in nesrečno, duhu še ne popolnoma pokorno meso, s katerim se mi bo boriti, dokler bom živel v tej solzni dolini.

Klemen zapre knjigo in prisluhne v tišino. Spodaj v hiši že vsi spijo. Tudi zunaj je mir, fantje ne pojo več in mesečina je razstlana nad gmajnami.

Nato Klemen moli. Za domače in za barakarje, zase in prav nazadnje za Jelko.

Ko ugasi luč, je v sobi mesečina. Klemenu se zdi, da diši po mehkem, mokrem mahu.

Na sv. Petra in Pavla je bil semenj pri Svetem Petru nad Begunjami. Klemen se dolgo ni mogel odločiti, da bi šel. Samo zavoljo Jelke. Ni jo hotel srečati.

Potlej so ga cerkveni pevci pregovorili. Šel je, toda v srcu je kljuvalo kakor po storjenem grehu.

Štantov je bilo, da se je človek komaj razgledal. Pevci so se s pevkami porazgubili in nazadnje je Klemen ostal sam.

V gostilno ga ni vleklo. Mladi bodo tiščali na ples. Samo v napoto bi jim bil. Kaj bi se silil za njimi.

Hodil je ob štantih, kupil nekaj sladkarij za ministrante in dve broški za sestri. Otročad se je drenjala, da je imel človek komaj kam stopiti.

Pred zadnjim štantom, kjer je bilo najmanj kupcev, se je Klemen ustavil. Na tankih vrvicah so visela srca, lepo prevlečena, da so se svetila v soncu kakor z zlatom oblita.

Tedaj je stopila izza cerkve in obstala pred njim, rahlo zardela od hoje.

"Dober dan, Klemen."

Segla mu je v roko in se nasmehnila. Brez zmede, mirna kakor da vidi v njem samo starega prijatelja.

"Pot v breg te je ogrela," se je nasmehnil. Zdela se mu je druga, nič prisiljena, vdana, kakor do konca dognana.

"Vroč dan je. Tudi tebi je vroče."

Ni si mislil, da bo govorila tako preprosto.

"Si že kupil kaj odpustkov?"

"Sem. Za ministrante in za sestri. Pa se še kar razgledujem."

"Name si gotovo pozabil."

Rahla pikrost je bila v besedi.

"Saj še vedel nisem, da te bom srečal," se je branil Klemen.

"Obiskat bi me lahko prišel. Vsaj videl bi, kako imam urejeno."

Nato se je nenadoma zasukala proti štantu.

"Poglej lectovih src. In kako so lepa!"

"No, lectovega ti l a h k o dam," se je pošalil Klemen. Koj je zagrabila za besedo.

"Kupi mi ga, da ne bom šla brez odpustka domov."

Na cesti se je vendar hotel posloviti in oditi proti Lescam.

"Menda mi ne boš odrekel, če te povabim," se je našobila Jelka.

In Klemen se je obrnil. Nekje bi se tako moral odpočiti. Končno ni nič slabega, če jo obišče.

Misel je zakljuvala v srcu. Nazaj zdaj ne more. Le kaj bi si Jelka mislila? Da se je boji.

Odprla je vrata. Vstopil je. V sobi je bilo prijetno hladno, okno, obrnjeno v senco, odprto. Nekaj bezgovih vej je molelo pre okno.

"Kako se ti zdi?" ga je vprašujoče pogledala.

"Prijazno imaš. Moram reči."

Klemen se je razgledoval.

"Usedi se. Nimam ti s kom postreči."

Nato je prinesla hladnega milanovca in piškotov.

Počasi je Klemen prihajal k sebi, pil hladno pijačo in prigrizoval. Ni vedel, kaj bi govoril.

"Z Lojzetom sta se razšla?" je bleknil kar tjavdan. Sam ni vedel, zakaj mu je to prvo prišlo na misel.

"Kar poročiti se je hotel, pa nikoli nisva govorila kaj dlje kot prijatelja. Tako sva se ločila. Zdaj je menda na Dolenjskem. Zameril mi je in tudi tebe mi je oponesel. To me je še posebej zdražilo?"

(Dalje prihodnjič)

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?

You can't feel and look your best unless you do. If you are in doubt, we invite you to make the following test at our risk.

Get a package of sixty, One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for sixty days. If you are not satisfied your druggist will refund your money. Be sure to get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules, the kind that has this trademark

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

MILES LABORATORIES, INC.

Elkhart, Indiana

Času primerno

Cleveland, O. — Danes sem se namenil napisati par vrstic o reviji "Duhovno življenje," katero že več let z veseljem prebiram, kajti v njej sem našel globoko zamišljene članke in kdor te prebere si ne more kaj, da ne bi začel misliti na dejstva in fakte.

Zadnje čase je ta imenitna revija, ki izhaja v Buenos Aires v Argentini zavzela sijajno in obširno, da tako rečem — misijonsko stališče. Polna je globoko zamišljenega čtiva, da ko jo vzameš v roke, jo boš nerad položil iz rok, dokler ne boš vsega prebral. Po moji sodbi je že ena sama številka te revije vredna celoletne naročnine, kajti v njej dobite članke ki jih je pisala roka iz mnogoletnih življenskih preiskušenj in evangelija. Le skušajte dobiti v roko januarsko številko te revije in boste videli, da pišem resnico. Težko mi je dobiti dovolj resnih besedi, ki bi mogel z njimi opisati in izraziti vzviženo vsebino, ki jo prinaša "Duhovno življenje."

Ako povem, da obsega ta revija 60 strani, je s tem dovolj povedano, da mora imeti že precej lepo število dobrih dopisnikov. Poleg tega pa je tiskana z drobnimi črkami, da tako lahko pobere čimveč dopisov in člankov. Tako si lahko vsak predstavlja, da dobite v tej reviji branja za več dni skupaj. Pa to še ni vse, kajti uredništvo pričakuje še povečanje revije, ker ima toliko prvovrstnih dopisnikov in pisateljev. Tega smo posebno katoličani lahko veseli, ker bomo na ta način preskrbljeni z dobrim slovenskim čtivom, ki ga ravno v teh časih tako neobhodno potrebujemo.

Kako tako bogato vsebino duhovne hrane hitro in uspešno razširiti med ljudstvo, ki je in še trpi na pomanjkanju duhovne hrane radi pomanjkanja duhovnikov in preganjanja vere, bi posnel iz članka, ki ga je napisal za to revijo naš prevzv. škof dr. Gregorij Rožman. Res je, da tiskovine veliko stanejo in marsikateri posameznik si ne more sam naročiti, zato pa je tu na mestu škofov nasvet — da se jih združi več skupaj in si naroče eno revijo, ki jo potem lahko vsi čitajo.

Kdor hoče, da si poživi in goji pravo vero, naj se potrudi, da dobi v roke to v teh dneh tako potrebno revijo. Ne bo mu žal. Kajti s tem si bo pridobil dušne hrane, ki mu bo čistila razum in ga vodila po srečnejših potih, kakor pa vodijo miselne revolucije v današnjih dneh, ki narode samo zasužnijo v nesrečo in dušni nemir. Iz srca v srce priporočam vsakemu rojaku, da si pomaga potom takega čtiva in si tako ohrani dušno in telesno zdravje in končno doseže večno življenje. Bodimo sami sebi najboljši prijatelji ter sezimo po duhovnih dobrinah. Vse drugo nam bo navrženo.

Anton Grdina.

—o—

Zakonca med seboj

— Kdaj se končno nehaš ozirati za ženskami

— To bi mi bila morala reči pred 30 leti, ko sem se začel ozirati za teboj.

Clark Gable, filmsk igralec s svojo nevesto bivšo Sylvio Stanlep. To je vrva slika, ki je bila posneta v njiju domu v Encino, Californija, odkar sta se pred par meseci poročila.

El pueblo:

Rusija od znotraj

Tako je naslovil knjigo bivši diplomat, Lauro Cruz Goyenola, član socialistov, ki se nagibajo h komunizmu. "Rusia por dentro" . . Vredno je zaznamovati take knjige in izjave tistih, ki so se podali z navdušenjem v Sovjetski raj, iz ljubezni do resnice, pa dožive razočaranje in se na lastne oči prepričajo o gorostasnih lažeh, katere širi komunistična propaganda po svetu. Rusija od znotraj je vsa drugačna kakor si jo je avtor te knjige predstavljal. Verjel je propagandi in svojemu srčnemu nagnenju in bil prepričan, da bo našel "sovjetski raj."

Kako pa je bil razočaran! Z enakim hrepenenjem se je vrnil domov, kakor se je bil napotil od doma. Tako-le ocenjuje ta bivši diplomat Sovjetijo:

1) *Plače* . . osbtojajo gorostasne razlike. Vse kaj drugega je plačica, ki jo dobi navaden delavec ali časnikar od plače, ki jo prejema ravnatelj kakega podjetja.

2) Tisti, ki so upoznali druge dežele, goje neutešeno hrepenenje zapustiti Sovjetijo.

3) V Sovjetiji *ni stavk* . . . ker je vsa Sovjetija kot velika kasarna in, kdor noče opraviti svojega dela je obtožen sabotaže, je svoražnik države in mora prestati strašne kazni, celo smrt z ustrelitvijo.

4) V največ slučajih delo v Sovjetiji ni niti primerno niti dobro plačano; in še več: nihče nima pravice izostati od dela, četudi ne more delati.

Vsaki osebi; zdravniku, inženirju, arhitektu, strokovnemu delavcu, kakor tudi navednemu: *kar določijo delo in kraj v Sovjetiji, in mora prevzeti na silo, ne da bi imel pravico na odpoved, ali da bi menjal delo, ali celo, da bi šel kam drugam.*

5) Prebivalstvo v Sovjetiji je popolnoma izolirano od zunanjega sveta in vsled tega ne ve ničesar, kako se živi izven njihove dežele.

6) . . nobenega dvoma ni, da je sovjetski režim ogaben in obsojanja vreden za vsako družbo, ki je uživala upoštevanje individualnih pravic in javno svobodo ter svoboden razvoj človeške osebnosti.

7) Kadar so volitve v Sovjetiji, ni pravzaprav kaj voliti. Vsi državljani morajo voliti eno samo listo iz preprostega razloga: ker ni več kor ene liste: tista ki je sestavljena pod neizbežnim vplivom komunistične partije. Kokar vemo je isti volivni postopek kakor ga je rdeča armada vpeljala v deželah pod svojo okupacijo.

8) Sovjetska diktatura . nima nobenega obzira ali upoštevanja za svoje služabnike.

Kadar jih potrebuje, jih izkorišča in izrablja; kadar so izvršili svojo nalogo, jih pahne daleč proč od sebe.

Sovjetska diktatura n o č e ljudi z lastno osebnostjo, hoče le sužnje.

9) Komunisti sede na odgovornih mestih, zato imajo možnost do boljše hrane, obleke in drugih ugodnosti in boljše plačano svoje delo.

10) . . Komunistične partije vseh dežel sveta igrajo podobno vlogo kakor jo je igrala nacistična peta kolona; so popolnoma odvisni in se slepo pokoravajo direktivam iz Moskve in ne soglašajo s potrebami nacionalnega značaja.

11) . . sedanji režim v Sovjetiji je strašno in okrutno reakcionaren.

Z matematično natančnostjo čeprav kratko, nam razkrije g. Goyenolo vso *tragiko* tako opevanega *"rdečega raja"*, ki je pa le *šiba božja* 20. stoletja.

—o—

Stava

Janez pogleda Štefana in pravi: "Stavim, da ti zlijem škaf vode za vrat, pa ne boš moker."

Nejeverno odvrne Štefan: "To je nemogoče! Pa staviva!"

In Janez zlije škaf vode prijatelju za vrat, da kar teče od njega. Ves razjarjen zavpije Štefan: "Za božjo voljo, saj si rekel, da ne bom moker!"

"No, potem sem pa stavo izgubil!"

DELO DOBIJO

Pek dobi takoj delo

Restavracija v mestu potrebuje tekoj peka; treba je peči vsako vrstno pecivo. Dobra plača. Treba je poslati pismene ponudbe na upravo Ameriške domovine po šifro "Pek," 6117 St. Clair Ave. (59)

MALI OGLASI

Naprodaj

je zemljišče s poslopjem, katerega se lahko porabi za garažo. Velikost 70x280. Na Highland Rd. približno 200 čevljev od Bishop Rd. Tel. RE 1-7658 (59)

Sobe iščejo

Sednje star zakonski par brez otrok bi rad dobil 3 ali 4 sobe okrog 71. St. St. Clair Ave. in Superior Ave. Kdor ima kaj primernega, naj sporoči v Terrace Beauty Salon, 1161 E. 71. St. kadar koli, razen v nedeljo in pondeljek, ali pokličite UT 1-1641. (59)

Zdravnik išče stanovanje

Slovenski zdravnik dr. Meršol ki ima urad na 6127 St. Clair Ave. bi rad dobil zase in družino 4 do 5 sob. Stanovanje naj bi ne bilo oddaljeno več kot 15 do 20 minut peš hoje od njegovega urada. Kdor ima kaj primernega je prijazno prošen, naj to takoj sporoči pismeno na njegov urad, ali pa naj pokliče HE 1-3711 ali pa HE 1-1270. (58)

Lepa prilika!

Kdor želi kupiti trgovino z malim denarjem v sredini slovenske naselbine, naj se zglasi za podrobnosti pri John Kovačiču, 6603 St. Clair Ave. ali pokliče EX 1-1494. (57)

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE

FRANK CVELBAR, lastnik.

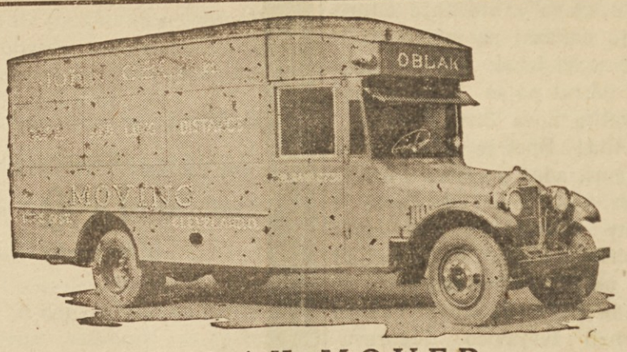

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavrje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St. HE 1-2730

Še enkrat bo poskusila srečo v Angleškem prekopu. — Shirley May France bo v tem poletju še enkrat poskusila preplavati Angleški prekop. Slika nam jo kaže pri treniranju v Detroitu, kjer je nastopila na športni razstavi. Stara je 17 let in doma iz Massachusetts. Enkrat je že poskusila to lansko leto.

—AND THE WORST IS YET TO COME —in najhujše šele pride

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Izprehajalci so gledali usmrčenje, neka gospa je bila obstala s svojim možem, in pekarski vajenec, ki je nesel svojo torto nekam v bližino, je žvižgal lovsko pesem.

Jean se je z odrevenelim srcem podvizal proti ulici Des Orties; takrat se mu je obudil renaden spomin. Ali človek, ki je pravkar v dostojni beli delavski bluzi in z odobravajočimi gestami prisotstvoval usmrčenju, ni bil Chouteau, bivši vojak njegove kompanije? Poznal je ulogo bandita, izdajalca, tatu in morilca! Za trenotek ga je obšla misel, da bi se vrnil nazaj, ovadil ga in ga dal ustreliti na truplih prejšnjih treh. Ah, ta žalost, da največji krivci uhajajo kazni ter se brez pokore izprehajajo po božjem dnevu, dočim gnijo nedolžne žrtve v zemlji!

Slišavša glas prihajajočih korakov, je Henrijeta stopila na mostovž.

"Bodite previdni, Maurice je danes nenavadno razdražen . . Štabni zdravnik je bil zopet tu in me je ostavil v obupu."

Bouroche je v resnici zmajal z glavo in še vedno ni mogel obljubiti ničesar; a dejal je, da ranjenčeva mladost nemara vendar premaga zla naključja, ki se jih je bal.

"Ah, ti si!" je Maurice nagovoril Jeana v vročični razburjenosti, ko ga je zagledal. "Pričakoval sem te; kaj se godi? Kako je zdaj?"

In s hrbtom na blazini, pred oknom, ki ga je morala sestra na njegovo zahtevanje odpreti, je pokazal na mesto, ki je zdaj zopet ležalo v črnem mraku; takrat pa se je nenadoma zasvetila nova žareča zarja.

"Aha! Spet se začenja, Pariz gori, zdaj gori ves Pariz!"

Ob solnčnem zahodu se je ogenj Grenier d' Abondance razširil ob Seini. V Tuilerijah in v palači državnega sveta so menda porušeni stropi nanovo razvneli žerjavico dogorevajočega tramovja, kajti tuintam je zopet pričelo goreti in zdajpazdaj so se dvignili plameni in iskre. Mnogo hiš, ki so ljudje mislili, da so že pogašene, je tako zopet vzplamenelo. Že tri dni ni nikdar padla noč, ne da se bi mesto zopet razgorelo, kakor da piha tema na še rdeče oglje, ga razvnema do novega življenja ter ga seje na vse štiri strani obzorja. Ah, to peklensko mesto, ki je zardevalo takoj po mraku, in je bilo zažgano za celi teden ter je s svojimi ogromnimi bakljami razsvetljevalo noči krvave sedemdnevnice! Tisto noč, ko so goreli doki v La Villette, se je razvalila nad neizmernim mestom tako jarka luč, da so ljudje zares menili, da je to pot zapaljeno na vseh koncih in krajih ter vse v oblasti ognjenega poplava. Na krvavem nebu so rdeče strehe gorečih okrajev valile žerjavico streh kakor vali neizmerno morje svoje valove.

"To je konec", je ponovil Maurice, "Pariz gori!"

S temi besedami, ki jih je ponovil pač dvajsetkrat, se je v vročični želji govorjenja bodril po težki zaspanosti, ki ga je delala tri dni skoraj nemega.

"Kaj, sestrica, ti, ki si tako hrabra? . . Ti jočeš, ker bom umrl?"

Prekinila ga je z vzklikom. "Saj ne boš umrl!"

"O, pač! Boljše je tako, treba je . . Ah, beži, mnogo dobrega itak ne pogine z menoj. Pred vojsko sem ti delal toliko žalosti, tako težkih žrtev sem stal tvoje srce in tvojo denarnico! . . Vse neumnosti, vse budalosti, kar sem jih storil in ki bi se bile slabo končale—kdo ve, morda v ječi, morda v cestnem jarku . . ."

Ona mu je zopet z razburjenjem prekinila besedo.

"Molči, molči! . . Saj si se odkupil za vse!"

Umolknil je in pomislil.

"Kadar bom mrtev, da, takrat nemara . . Ah, moj stari Jean, vseeno si nam storil vsem skupaj veliko dobroto, ko si me pritisnil z bajonetom."

A tudi Jean se je uprl, oči vse polne solz.

"Ne govori tega. Ali hočeš, da si razbijem glavo ob steni?"

Maurice je goreče nadaljeval:

"Le spomni se, kaj si mi rekel drugi dan po Sedanu, ko si trdil, da včasih ne škodi, ako dobi človek krepko zaušnico . . In pripomnil si, da če imamo kje gnojno mesto ali pokvarjen ud, ga je boljše odsekati s sekiro, nego pa poginiti zaradi njega kokar od kolere . . Pogostoma sem se spomnil teh besed, ko sem bil sam v tem blaznem in bednem Parizu . . In vidiš, jaz sem tisti pokvarjeni ud, in ti si me odsekal . ."

Njegovo razburjenje je narastlo tako, da niti ni več poslušal prošenj Jeana in Henrijete, ki sta se obadva prestrašila. V svoji vročici že govoril dalje, prekipevalje simbolov in blestečih slki: razumni, preudarjajoči, kmetski del prebivalstva, ki je ostal zemlji najbližji, je zdravi del Francije, ki iztreblja drugega blaznega, pokvarjenega po cesarstvu in izprijenega s sanjarijami in uživanjem. Zarezati je moral v lastne meso in iztrgati najnotranje bistvo, seveda, ne da bi se kdovekako jasno zavedal, kaj dela. Ta kopel v krvi, v francoski krvi, strašni žrtvenik ognja, žive žrtve sredi očiščujočega plamena so bile potrebne. Zdaj so dospeli na Kalvariji do najstrašnejšega smrtnega boja; križani narod se pokori za svoje grehe, da se zopet prerodi.

"Jean moj stari, ti si preprost in trden. Daj, idi, vzemi lopato in motiko, preorji svoje polje in sezidaj si hišo iznova . . Kar se tiče mene, si storil prav, da si me pobil saj sem bil tvor na tvojih kosteh!"

Bledlo se mu je še vedno, hotel je vstati ter se nasloniti na okno.

"Pariz gori, nič ne bo ostalo . . Ah, ta plamen, ki odnaša vse in vse ozdravlja! Hotel sem ga, želel sem ga, saj opravlja dobro delo! Pustita me dol, dajta, da dovršim delo človečanstva in svobode!"

Jeana je stalo neverjenega truda, da ga je spravil zopet v posteljo, dočim mu je Henrijeta plakaje govorila o svojem detinstvu ter ga rotila pri njiju medsebojni obožujoči ljubezni, naj se pomiri. Nad neizmernim Parizom je bil postal odsev žerjavice še svetlejši, morje plamenov je bilo, kakor da dosega daljno temo na obzorju, nebo je bilo podobno oboku ogromne peči, razžarjene do svetlordeče barve, in v rdečkasti luči požarov se je kakor mrkel, počasen oblak žalosti vse venomer nosil gosti dim iz palače finančnega ministerstva, ki je gorelo že od predvčerajšnega dne, trdovratno, brez plamena.

Za veliko noč!

Imamo vedno doma soljeno in prekajeno meso kot

ŠUNKE - ŽELODCE - KLOBASE - PLEČETA.

Sprejemamo naročila tudi po pošti izven mesta.

Imamo tudi polno zalogo

SVEŽEGA MESA - GROCERIJE - SADJA ZELENJAVE

Vse najboljše kakovosti po zmernih cenah.

Posebno znižane cene na orehih, celi ali jederca, bele rozine, med, puter, sladkor in vseh vrst moke.

HOLMES AVE. MARKET

15638 HOLMES AVE. LI 1-8139

CLEVELAND 10, OHIO

1890 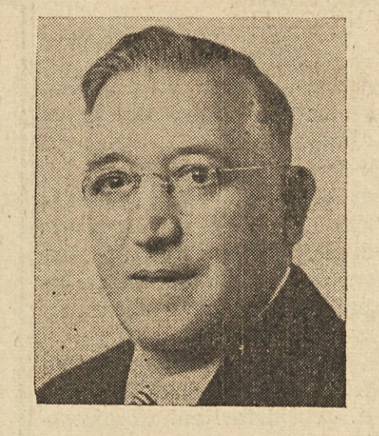 1949

V blag spomin

Prve obletnice smrti ljubljenega in nikdar pozabnega soproga ter skrbnega očeta in starega očeta

Louis Cimperman

ki je zaspal v Gospodu, povsem pripravljen za vstop v večnost, dne 22. marca 1949

Ko se dan je k večeru nagnil,
Ti si že slovo jemal,
vse skrbi si drugim izročil,
ker Tebi več niso bili mar.

Ko Te dobri Bog poklical,
da si mu svoj račun podal,
niso plašile Te težave,
ker vsega si se Njemu dal.

Truplo Tvoje smo položili
v mirno, tiho jamico,
kjer bo čakalo vstajenja,
ko na božji klic spet vstalo bo.

Zdaj na grobu trava raste,
zalivamo jo z našimi solzami,
a duša Tvoja pa raj uživa,
tam pri dobremu Bogu.

Vse prehitro je minilo
to Tvoje življenje je za nas,
ker vsi smo te zvesto ljubili,
kar mogoče popisati ni.

Hiša naša zdaj je prazna,
ker te več med nami ni,
pa božja volja je tako bila,
da vse zapustil si nas Ti.

Dragi soprog in ljubljeni oče,
težka bila je ločitev,
pa Bog daj spet enkrat snidenje,
da se bomo spet združili nad zvezdami.

Tvoji žalujoči:

JOSEPHINE CIMPERMAN, soproga
LOUIS, Jr., sin JOSEPHINE, ROSE, DOROTHY, hčere
SINAHA, ZETJE, VNUKI, VNUKINJE

Cleveland, Ohio, 22. marca 1950.

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

AN ELECTRIC RANGE PAYS FOR ITSELF

YOUR NEW PHILCO TELEPHONE NUMBER IS NOW IV 1-6072 and IV 1-1900

PHILCO

the quality name in millions of homes
Presents an Amazing New
ELECTRIC RANGE

IT'S the answer to your fondest dreams of fast, clean, fully automatic cooking. Years ahead in modern features—unsurpassed in quality and value.

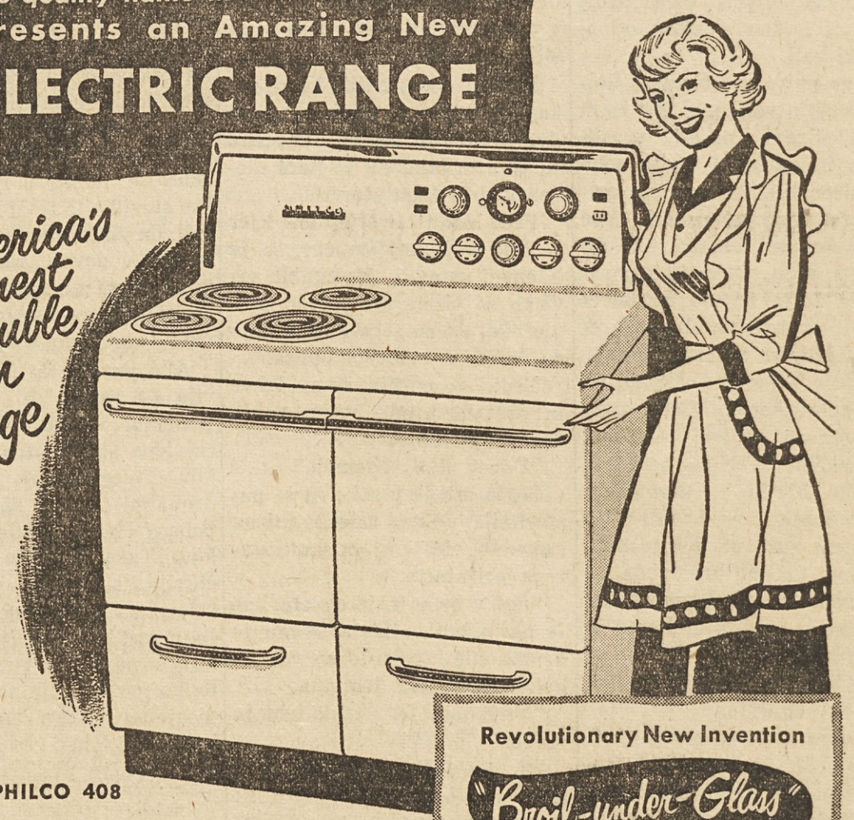

PHILCO 408

Here is gleaming modern beauty . . . carefree automatic cooking at its best . . . plus new advanced features never before offered.

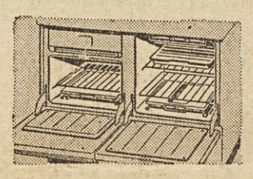

Two Ovens for the Price of One

A huge Banquet Oven plus a heat-saving Thrift Oven. Roast and bake—or broil and bake *at the same time.*

Fastest Cooking "Speedomaster" Units give greater pan contact.

Removable Pans Easiest, quickest to clean. Wash just like a dish.

Automatic Cooking Cooks entire meals while you are away.

PLUS • Floodlighted full-width Backguard and Control Panel • Automatic Timer and Electric Clock • Interval Timer • Automatically Timed Appliance Outlet.

Revolutionary New Invention

"Broil-under-Glass"

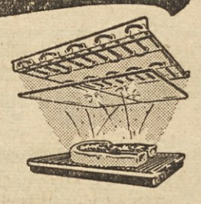

No Smoke! No Soot! No Stain!

At last, true broiling perfection . . . without the nuisance of smoke and soot in your kitchen.

Juicier, Better Flavored Broiled Foods

Yes, Philco "Broil-under-Glass" gives amazing improvement in taste, juiciness and flavor, with less shrinkage!

NINE NEW MODELS $ 169.95 UP

Buy on Easy Terms

Odprto v pondeljek, četrtek in soboto do 9:00.—V torek in petek do 6:00. Zaprto cel dan v sredo.

Brodnick Brothers

APPLIANCES & FURNITURE STORE

16013-15 Waterloo Rd. IV 1-1900 - IV 1-6072

Berite roman, ki vzbuja zanimanje povsod, kjer žive Slovenci!

"TA ROMAN BI MORALI BRATI VSI SLOVENCI!"

soglašajo narodni voditelji kot škof dr. Rožman, pesnik Ivan Zorman, pisatelj Karel Mauser in drugi odlični možje, pa tudi preprosti čitatelji

Knjiga obsega 274 strani, je trdo vezana z lepo nasiovno sliko (na levi) in stane $3.00, po pošti $3.25, po pošti izven mej U.S.A. $3.50. Denar pošljite z naročilom.

Naroča se pri:

AMERIŠKA DOMOVINA ali **TRIGLAV PUBLISHING**
6117 St. Clair Ave. **1107 E. 74 St.**
Cleveland 3, O. **Cleveland 3, O.**

Naprodaj tudi pri tvrdkah:

GRDINA GIFT SHOPPE, 6113 St. Clair Ave.
A. KOLLANDER, 6419 St. Clair Ave.
STEVE F. PIRNAT, 6516 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

V Milwaukee, Wis., pri
OBZOR PUBL. CO., 830 So. 5th St.